KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 58 — 1925 Federated Pressin jäsen. Tiistaina, toukok. 19 p. — Tues., May 19th, 1925 IX Vuosik. — Vol. IX

Suomen lahtaristo uudessa suurjahdissa

(Kaapelisanoma Työmiehelle)

Tukholma. — Suomessa on määrätty hajotettavaksi 300 työväenpuolueen haaraosastoa ja asetettavaksi syytteeseen noin 2,000 toimitsijaa ja jäsentä, kuten sisäministeri kirjelmässään maaherroille määrää.

Vaikkapa edellä olevassa kaapelisanomassa ei mainitakaan mitään sosialististen työläisten ja pienviljelijäin sanomalehdistä, niin varmaan kai nekin on määrätty lakkautettavaksi ja takavarikoitavaksi.

Maalaisliittolais-porvarillinen hallitus näkyy kaikista petomaisimmin menettelevän. Suomen lahtaristo koettaa vainollaan ja terrorillaan estää työväen kehittämästä omia järjestöjään, valistamasta ja kouluuttamasta itseään. Rosvojen etujen mukaista olisi, että työväestö pysyisi paarialuokan asemassa.

Mutta työväestö sittenkin nousee. Mikään mahti maailmassa sitä ei estä nousemasta valtaluokaksi ja yhteiskunnan kohtaloita määräämään.

Montrealin ammattiunioitten keskusliitto kannattaa Labor Partya

Montreal. — Federated Trades and Labor Council hyväksyi viime kokouksessaan päätöslauselman, jossa säädetään, että missä Canadan Labor Partylla on ehdokas, tulee union miesten kannattaa sen ehdokkaita ja vastustaa konservatiivisia ja liberaalisia ehdokkaita. Vaikka päätöslauselma hyväksyttiin yksimielisesti, niin hyväksymisen jälkeen presidentti J. T. Foster ja sihteeri Gustave France valittivat, että he olivat äskettäin olleet pakotetut työskentelemään Labor Partyn ehdokkaan hyväksi, jota kohtaan he tunsivat sangen vähän sympatiaa ja sen sijaan vastustamaan veteraani-ammattiunionistia, joka oli vanhan puolueen ehdokkaana.

Koululapsissa paljo vikoja

Sault Ste. Marie, Ont.—Kaupungin kansakoululasten terveydentilaa tutkittaessa on huomattu, että 78 prosenttia lapsista kärsii ruumiinvioista, osaksi lievempää, osaksi vakavampaa laatua olevista. Tarkastuskertomuksen mukaan oli tutkittavana yhteensä 2,939 oppilasta. Näistä 1,238 kärsi kaulakupua, 1,337:llä oli huonot hampaat, 1,238:lla vikaa nielurisoissa, 326:lla nielurauhasessa, 70:llä kuulossa, 264:llä silmissä. Ainoastaan 592 oli terveitä. Toisin sanoen 42.1 kärsi kaulakupua, 45.1 pros. oli huonohampaisia ja 42.1 prosentilla oli vikaa nielurisoissa. Tarkastetuista 1,507 oli poikia ja 1,432 tyttöjä; pojista 543:lla oli kaulakupua, mutta tytöistä 695:llä.

Elintarpeita "otettu"

Glace Bay, N. S. — New Waterfordissa on yöllä murtauduttu kauppias W. J. Hincheyn varastohuoneeseen ja tyhjennetty se jokseenkin kaikesta ruokatavarasta. M. m. on viety kymmenen tynnyriä jauhoja ja iso joukko ryynejä. Läheisyydessä asuvat ihmiset olivat nähneet miehiä, jotka olivat kantaneet tavaroita yön aikana, mutta he eivät olleet siitä sen enempää perustaneet. Poliisi tutkii asiaa.

Jo ennenkuin poliisin tutkimusten tuloksista mitään tiedetään, panevat porvarilehdet tämän uutisen otsikoksi: "Nälkiintyneet kaivosmiehet ryöstäneet varastohuoneen".

Saattaa olla niin, että ryöstön ovat tehneet nälkäiset kaivosmiehet, joille paikallisella avustusasemalla ei muutamiin päiviin enää ole ollut mitään elintarpeita jaettavana, ja jotka sentähden perheineen ovat epätoivoisessa asemassa. Mutta sittenkin on ennenaikaista mennä työttömiä kaivosmiehiä tuosta ryöstöstä syyttämään, niin kauan kuin on muitakin mahdollisuuksia olemassa, eikä asiaa ole tutkittu.

Lakko I. W. W:n poikatalossa

Port Arthur, Ont. — "Hoito" osuusruokala, jota kansan keskuudessa sanotaan "Chicagoksi", on joutunut lakkotilaan. Kahdeksan talon palvelijaa on lakkoutunut, kun talon johtokunta ei suostunut ottamaan takaisin erästä johtokunnan vähentämää tyttöä. Tyttöjen lakkouduttua antoi johtokunta heti lakkoutuneille määräyksen poistua talosta sekä annettiin heille lopputili käteen. Rikkureita värvää entinen O. B. U:n kiertävä delikeitti.

PÖLLÖ NÄKEE PÄIVÄLLÄKIN

Dauphin, Man. — Leon Maitre voi kokemuksestaan todistaa perättömäksi sen yleisen luulon, että pöllö muka sikeästi nukkuu kaiket päivät eikä näe mitään päivän aikana. Vahingossa hän sattui häiritsemään pesässään olevaa pöllöä, ja luultavasti menettää sentähden näkönsä vasemmasta silmästään. Lintu pyrähti hänen päätään kohti ja osasi tähdätä iskunsa suoraan silmäterään, vahingoittamatta mitään muita kudoksia.

Tshitsherin suunnittelee sulkua

englantilais-amerikkalaista mailmanvaltausta vastaan

Moskova. — Ulkoasiain komissaari Tshitsherin tarjosi öljypuun oksaa Puolalle hämmästyttävässä puheessaan, jonka porvarilehdet selittävät tarkottaneen "painostaa Yhdysvaltoja tunnustamaan Neuvostohallituksen".

Neuvostovaltojen ulkomaapolitiikan johtaja lausui julki ajatuksen europpalais-aasialaisesta liitosta, jonka Venäjä, Puola, Japani ja Ranska muodostaisivat ainoaksi mahdolliseksi turvaksi Britannian ja Yhdysvaltain mailmanvaltaamispyyteitä vastaan. Saksa, hän sanoi, joutaa mennä Britannian puolelle.

Tshitsherin esitti tämän ajatuksen vastapainoksi mailman yhteisrintamalle neuvostotasavaltojen liittoa vastaan. Tuon vihollisrintaman johdossa ovat Britannia ja Yhdysvallat, joista jälkimäinen paisuu voimakkaammaksi, se kun on päässyt Europan riidanratkaisijan asemaan. Osallisuutensa takia Dawessuunnitelmassa Amerikka jo nyt harjottaa voimakasta painostusta Europan asioissa lähettilästensä kautta. Kuitenkin on suurinta huomiota osotettava Britahnialle, joka on Venäjän mahtavin vastustaja.

Puhuja selitti, että Keski-Aasian pienet neuvostotasavallat eivät olleet minään uhkana brittiläistä Intiaa vastaan, vaan olivat puskureina ja rauhan takeina.

ENGLANTI JA TURKKI EHKÄ SOPIVAT MOSULIN OMISTUKSESTA

Geneve. — Turkkilaiselta taholta on ilmotettu Britannian lähettilään menneen Angoraan, jossa hänellä oli kolmen tunnin neuvottelu Turkin ulkoministerin Tewfik Pashan kanssa Mosulin kysymyksestä. Luullaan kummankin vallan haluavan päästä sopimukseen Kansainliiton ulkopuolella. Arvellaanpa rajakomissionin tahallaan viivyttävän mietintönsä valmistamista, antaakseen asianomaisille tilaisuuden sopia keskenään. Missään tapauksessa ei tuo mietintö enää ehdi Kansainliiton neuvoston kesäkuun istuntoon.

SUURBRITANNIA EI KUTSU ASEITTENRIISUMISKONFERENSSIA

Lontoo. — Britannian hallitus ei nykyään tule tekemään alotetta mailman aseistariisumis-konferenssin koolle kutsumiseen, lausui pääministeri Baldwin vastatessaan erään parlamentinjäsenen välikyselyyn. Kun Kansainliiton harkittavana parast'aikaa on kysymys aseistariisumisesta, ei nyt ole sovelias aika Britannian hallituksen tehdä asiasta eri alotetta.

FRASER-JOEN KALASTAJAT LAKOSSA

New Westminister, B. C. — Lohen hinnan alennuksen tähden on toista tuhatta kalastajaa ja 700 venettä lopettanut kalastuksen Fraserjoella ja jokisuulla. Kannuttimot aina 40 mailin päähän jokivarrella ovat jouten, sillä yhtään verkkoa ei ole laskettu veteen moneen vuorokauteen.

Alusmailla huonot toiveet saada lainoja Lontoosta

Lontoo. — Vaikka Englanti on palannut kultakantaan ja punta taas jotakuinkin täydessä arvossaan, ei siirtomaihin pidä odottaa saatavan Lontoon rahamarkkinoilta lainoja, vielä ainakaan. Sen johdosta, että Nova Scotian maakunta aikoo yrittää lainaa Englannista, huomauttaa Lontoon Times, että äsken oli Uudelle Seelannille hankittava 7 milj. punnan laina, jota välittäjät tarjosivat tilattavaksi Lontoossa. Ainoastaan 10 pros. tilattiin; lopun joutuivat välittäjät hankkimaan muualta.

Lehti kertoo Lontoon rahamarkkinoilla olevan useita siirto- ja alusmaita lainanhankinta-puuhissa. Kultarannikko haluaisi 400,000 punnan lainaa. Kenya (Itä-Afrikassa) 10 milj. puntaa, samoin jotkut Australian valtiot olisivat lainan tarpeessa. Luultavata on, että tämä rahankysyntä merentakaisiin maihin ennen pitkää aiheuttaa korkokannan ylentämisen aina 6:een prosenttiin. Vaikka "emämaassa" kuinka annettaisiin etusija omille alusmaille, niin silloin kun ulkolaisilta saadaan hyvä korko, täytyy se ottaa omiltakin, ei auta. Tunteet ovat tunteita, raha-asiat raha-asioita.

Pelastui viime hetkellä

Pembroke, Ont. — Koko kaupunki ihailee 19-vuotiaan Howard Rileyn rohkeutta, kun hän viimeisessä silmänräpäyksessä oman henkensä uhalla pelasti tajuttomana makaavan neiti Muriel Switzerin joutumasta junan alle.

Neiti Switzer, 23-vuotias, oli kompastunut rautatien ylikäytävällä ja kaatunut kiskoille, jossa hän makasi tiedottomana, kun nopea tavarajuna tulla porhalsi häntä kohden. Riley, joka oli kulkenut jonkun matkaa häntä jälempänä, juoksi kaikin voimin paikalle, hyppäsi kiskojen yli ja hypätessään paraiksi kerkesi siepata tytön mukaansa ihan veturin pyörien alta. Sekuntia myöhemmin olisi sekä hän että tyttö joutunut junan ruhjottavaksi.

Sotavelkain korot ja työpalkat Canadassa

Montreal. — Canadan hallituksen v. 1924 aikana velkojen korkoihin kuluttama summa olisi tarpeeksi maksamaan vuosittain $1,000 palkan 800,000:lle ihmiselle, eli hiukan enemmän, kuin keskimäärin Canadan teollisuuksissa työskentelevät työläiset yhteensä saavat palkkana. Kaikkien Canadan teollisuuksissa työskentelevien työläisten palkka vastaisi vain likipitäen puolta niistä menoista, jotka Canadan hallituksella nyt ovat vuosittain. — Sellaiseen tilanteeseen syöksi maailmansota Canadan hallituksen rahalliset asiat.

Ranska yhä toivoo Venäjältä saataviaan

Pariisi. — Ranskan ulkoministeriöstä ilmotetaan, että neuvottelut Moskovan hallituksen kanssa ranskalaisten saatavien suorittamisesta edistyvät tyydyttävästi, paremmin kuin oli odotettu. Millekään varmalle pohjalle ei keskusteluissa vielä ole päästy, mutta ranskalaisissa piireissä pidetään sitäkin hyvänä enteenä, että keskusteluja on voitu jatkaa senkin jälestä, kun Briand oli jyrkästi vaatinut, että Venäjän velat ranskalaisille on maksettava, ainakin osaksi. Ranska ei nyt niinkään välitä siitä, "tunnustaako" Venäjä nuo velat vai ei. Maksua he vain ovat vailla. Ranskalaiset ovat mielihyvällä huomanneet, että polsevikit nyt ovat taipuvaisempia sovitteluihin kuin koskaan ennen.

AUSTRAALIASSA VAADITAAN SIIRTOLAISILTA MAIHINNOUSURAHAA 40 PUNTAA

Sydney, Aust. — Valtioliiton pääministeri Bruce on ilmottanut, että jokaisella maahan tulevalla siirtolaisella täytyy olla 40 puntaa (noin $194.25) rahaa taikka on jonkun taattava, ettei hän joudu valtiolle rasitukseksi. Samalla on siirtolaislaiva-yhtiöitten edustajille huomautettu, että englanninkieltä taitamattomilla on vähän toivoa työnsaannista Austraaliassa.

Kapteenilla kova onni maalla, jos merelläkin

Sydney, N. S. — Useampia viikkoja oli huono onni vainonnut Nassausta, Länsi-Intian saaristosta, kotoisin olevan "Irene and May" nimisen kuunarin omistajaa ja päällikköä, kapteeni Chesley Andersonia, sekä merellä että rannikolla, ja loppujen lopuksi hän nyt makaa sairaalassa, haavottuneena ja ties kuinka vaikeita sisusvammoja saaneena, kun ajoi autolla Centervillessä poikki ihan uuden puhelinpylvään sellaisella vauhdilla, että itse lensi tuulilasin läpi.

Kapteeni Andersonin onnettomuudet alkoivat, kun hän Halifaxin satamasta lähtiessään viotti satamapoijua, otettuaan lastia vietäväksi North Sydneyhin. Tullivirkailijat rupesivat häntä hätyyttämään laittomasta rannikkoliikkeen harjottamisesta, takavarikoivat hänen aluksensa ja antoivat sen sheriffin myytäväksi.

Jouduttuaan näin pakollisesti olemaan maissa, rupesi hän autoilijaksi. Matkalla Halifaxista North Sydneyhin hän ajoi kopiksi toiseen autoon New Glasgowissa. Sitte hän suistui tieltä ojaan, lähellä Sydneyä, särkien autonsa aivan pilalle. Saatuaan vaihtokaupalla hankituksi uuden auton, hän heti North Sydneyhin tullessaan puski sillä katuvaunua, senjälkeen koetteli erään laiturilla olevan rakennuksen lujuutta, ja muutamia päiviä takaperin taas suistui ojaan Sydney Minesissa. Ohimenevästä katuvaunusta tuli seitsemäntoista miestä, jotka auttoivat hänet tielle takaisin. Paria päivää myöhemmin poliisi hänet pidätti ja sakotti 10 dollarilla liian kovasta ajosta. Seuraavana aamuna hän sitte ajoi alussamainittuun puhelinpylvääseen.

POLIISIEN UNIO SAANUT TOIMINTALUVAN

Montreal. — Kaupunginvaltuuston antaman määräyksen poliisien union hajottamisesta on ylioikeuden tuomari Coderre julistanut mitättömäksi maakuntalakien vastaisena toimenpiteenä.

Metsäpalot riehuvat Fort Williamin ympäristöllä

Fort William, Ont. — Thunder Bay alueella ovat metsäpalot valloillaan neljässä eri paikassa läheten nopeasti arvokkaita metsiä ja pieniä asutuksia. Koko alueen väestö on hälyytetty liikkeelle taistelemaan uhkaavaa vaaraa vastaan. Useita uutisasutuksia on jo joutunut liekkien uhriksi, ja liekkien ja vaaran lähetessä valmistautuvat monet pikku kyläin asukkaat jättämään kotinsa. Erään 60-vuotiaan Crisp-nimisen uutisasukkaan uskotaan saaneen surmansa, kun Silver Mountain alueella riehuvat metsäpalot kulkivat hänen maatilkkunsa ylitse, tuhoten täydelleen hänen tiluksillaan olevat huoneet ja työkalut.

Palovartijain keskusvirastoon saapuu ehtimiseen mustuneita ja palohaavoja saaneita uutisasukkaita, jotka ovat viimeiseen saakka koettaneet pelastaa pieniä omaisuuksiaan. Arrow Riverin alueelle, jossa tuli on hyvin laajalle levinnyt, on kiireimmän kaupalla koetettu saada sammutusvälineitä. Siellä on arvokkaita tukkimetsiä, joiden pelastamiseksi sammutustyö etupäässä keskitetään.

Nipigon kaikki asukkaat sammutustyössä

Nipigon nimisen kylän kaikki asukkaat taistelivat itsepäisesti etenevää tulta vastaan koko päivän ja yön, aseinaan kirveitä, lapioita, kuokkia j.n.e. Toistaiseksi on kylä vielä vahingoittumaton, mutta vaara ei ole vielä ohitse.

Lock Lomondissa ja Strange maalaiskunnassa riehuvat palot eivät näytä vähääkään olevan sammumaan päin.

Dog Lake alueella myös paloja

Uusien palojen alkaminen Dog Lake alueella, Kaministikwia joen varsilla, jossa on rehevää paperipuu- ja tukkimetsää, on palovartioitten keskusasemalla synnyttänyt lisää huolestuneisuutta ja palovartijoita ja sammutusvälineitä on sinne lähetetty kiireimmän kaupalla. Liekkien kerrotaan levenevän huolestuttavassa määrässä, ja uhkaavan arvokkaita maa-alueita ja uutisasutuseutuja.

Silver Mountain ja Wolfe Mountain seuduilla on palanut useita uutisasutuksia.

Viimeiset tiedot Nipigonista ja samaten Sturgeon Fallsista kertovat tilanteen olevan paremman.

Lemieux-lakia paikattu

Ottawa. — Pienillä muutoksilla on edustajahuone hyväksynyt eräitä muutoksia Lemieux-lain nimellä tunnettuun työriitaisuuksien sovittelulakiin, joka viime vuonna kuninkaallisessa salaneuvostossa havaittiin ristiriitaiseksi Canadan perustuslain kanssa, koska se joissakin kohdissa loukkasi maakuntien omintakeista lainkäyttöoikeutta. Korjausten tarkotuksena oli poistaa laista ne kohdat, joita saattoi tulkita maakuntain oikeushoidon piiriin kuuluviksi. Lakiin tuli nyt kuitenkin yleinen määräys, että jokainen maakunta, joka niin haluaa, voi käyttää työriitaisuuksiensa selvittämisessä Lemieux-lain menettelytapoja.

Tärkein nyt hyväksytty muutos säätää, että työnantajain ja työntekijäin on 30 päivää aikasemmin ilmotettava haluamistaan muutoksista työpalkoissa tai työajassa. Lakivastaista on työnantajan panna toimeen aikomiaan muutoksia sekä työntekijäin tehdä lakkoa, ennenkuin lautakunta on asian tutkinut. Työnantaja, joka panee käytäntöön palkan tai työajan muutoksia tahi julistaa työnsulun tätä lakia rikkovalla tavalla, tuomitaan maksamaan sadasta dollarista aina tuhanteen dollariin sakkoa joka päivältä kuin työnsulku kestää.

PROFESSORI JA ETANA

Lontoo. — Kettering nimisen luonnontutkijain yhdistyksen jäsen professori Thomas Waddington oli niin syventynyt tutkimaan rautatieradan sivua "liikkuvan" etanan tapoja, ettei huomannut väistyä pois junan tieltä, vaan sai siltä surman iskun.

Hattutehtailija määrätty Yhdysvaltain lähettilääksi Suomeen

Washington, D. C. (FP) — John Stetson, samanimisen edesmenneen unionsyöjä hattutehtailijan liikkeen ja omaisuuksien perillinen, on nimitetty Yhdysvaltain lähettilääksi Suomeen, johon Yhdysvaltain ja muitten imperialististen maitten yhteisvoimin pystytettiin terrorihallitus vuonna 1918. Yhdysvallat kohdaltaan edistivät Suomen työväenhallituksen kukistamista taloudellisella saarrolla. Lähettiläs Cageyn, joka tähän saakka on hoitanut lähettilään tointa Suomessa, kerrotaan ostaneen huokealla hinnalla Suomen kautta Länsi-Europaan paenneilta venäläisiltä ylimyksiltä maalauksia, perhe- ja muita kalleuksia.

Britannia aikoo säilyä kommunismilta

Lontoo. — Kommunismin leviämisen pelko, joka viime aikoina on tullut päiväjärjestykseen Suurbritanniassa, näkyy vallanneen Britannian ministeristönkin, koska se nykyään neuvottelee siitä, eikö kaikilta ulkomaalaisilta kommunisteilta olisi kiellettävä maahanpääsy, jos niitä yrittäisi saapua brittiläisen kommunistipuolueen vuosikokoukseen, joka pidetään Glasgowissa toukokuun 31 p.

Väijyvät muka Chamberlainin henkeä!

Tuo kielto osottaa hallituksen olevan huolissaan kommunismin nopeasta edistymisestä senjälkeen, kun työväenhallitus oli poistanut esteet vierasten kommunistien maahanpääsyltä. Pelko johtunee osaksi siitä, että Puolasta oli Scotland Yardille ilmotettu kommunistien suunnittelevan ulkoasiain sihteerin Chamberlainin murhaamista! (Ikäänkuin kommunistit olisivat niin mielettömiä: olisi kait Englannissa Chamberlainin arvoisia kapitalismin kätyreitä tuhansittain.)

"Luultuja" kommunisteja jo karkotettu maasta.

Scotland Yard ei arvele kommunismin suurestikaan vielä levinneen Englannissa. Kuitenkin on se yhdessä sisäministeristön kanssa jatkanut tutkimuksia. Joitakin henkilöitä, joita on luultu kommunistijohtajiksi, on karkotettu maasta. Hallitus ei silloin ryhtynyt enempiin toimenpiteisiin, vaikka jotkut sanomalehdet ankarasti vaativat suojelemaan maata kommunismin vaaralta. Kommunistinen liike Suurbritanniassa on vielä lapsuus-asteellaan, ja monet luulevat, että jos hallitus pontevasti käy toimimaan nyt aikomaansa suuntaan, niin tuskinpa se suuremmassa määrässä kasvaakaan.

KAUPPASOPIMUS SUOMEN KANSSA

Ottawa. — Canadan v. t. raha-ministeri J. A. Robb ehdotti vahvistettavaksi tekeillä olevaa kauppasopimusta Suomen kanssa. Kauppavaihto mainitun maan kanssa viime tammikuuhun päättyvän 10 kuukauden ajalla osotti tuonnin Suomesta olleen noin $13,000 ja viennin Suomeen Canadasta $900,777, enimmäkseen jauhoja ja kauraryyniä. Sopimuksen mukaan tulisi Suomen suorittaa keskiasteen tullimaksut, jota vastaan Canadalle tulisi Suomessa samat tulliedut kuin Suurbritannialla on. Pääasiallisin tuontitavara Suomesta on ollut kääre-paperi, josta nyt on tullia 25 pros. Sopimus alentaisi tullin siitä 20 1/4 prosentiksi. Konservatiivien vastustuksesta huolimatta läpäsi ehdotus ensimäisessä lukemisessa, joten sopimus tulee pikoin vahvistetuksi.

"PUNALIPPU" EI MIELLYTÄ MACDONALDIA

Lontoo. — Ramsay MacDonald, joka oli Englannin "työväenhallituksen" pääministerinä ei pidä "Punalipusta" työväenlauluna ja haluaa jotain soinnukkaampaa ja herättävämpää sen tilalle.

Siirtolaisten salakuljetus tuottavaa liikettä

Ehkä 150,000 ulkolaista tuodaan maahan vuosittain ja tienataan yli 30 miljoonaa dollaria

New York. — Siirtolaisten salakuljetus on uusi amerikkalainen liikeala, joka väkijuomain ja huumausaineitten salakuljetuksen rinnalla on tuottavimpia liikealoja nykyään.

Viime vuoden jälkipuoliskolla salakuljettiin Yhdysvaltoihin enemmän kuin 60,000 ulkomaalaista. Jos ei tuo liike jollain äkkiarvaamattomalla tavalla herpaannu, tulee Yhdysvaltoihin salakuljetetuksi vähintään 125,000, ehkä 150,000 ulkomaalaista siihen mennessä kun ensimäinen nykyisen siirtolaisasetuksen vuosi tulee täyteen (se tapahtuu ensi kesäkuun 30 p.), ja silloin tulevat kansainväliset salakuljetusrenkaat pistäneeksi taskuihinsa enemmän kuin 30 milj. dollaria "maihinnousurahoja".

Uhmaavat lakia.

Liittohallitus on ryhtynyt mitä tarmokkaimpiin toimenpiteisiin siirtolaisten salakuljetuksen ehkäisemiseksi, mutta sittenkin ne ovat riittämättömät. Tämä salakuljetus on satunnaisesta onnenkaupalla rajan yli kulkemisesta kehittynyt perinpohjaisesti järjestetyksi, voimakkaaksi liikkeeksi, jonka haarautumat ulottuvat sekä vanhaan että uuteen mailmaan, joka lahjoo lainvalvojiksi asetetut virkailijat milloin voi, ja uhmaa heitä milloin ei saa lahjotuksi.

Arvio 125,000 tai 150,000 on paljoa pienempi kuin useimmat viralliset arvioinnit; esim. työsihteeri James J. Davis, siirtolaisvirkailijain ylimmäinen päällikkö, on luvattomasti maahan tuotujen ulkomaalaisten lukumäärän arvioinut tuhanneksi päivässä eli noin 300,000:ksi vuodessa. Meidän arviomme perustuu pitkin rajaa sekä Havannassa, Montrealissa, Torontossa ja muissa salakuljetuksen pesäpaikoissa tehtyihin havaantoihin.

Maksua salakuljettajat kiskovat "minkä liike kestää", muutamista dollareista aina 2,500:aan dollariin jokaiselta ulkomaalaiselta, jonka he ottavat hoitoonsa. Keskimääräinen maksu valkoisista on noin $200 ynnä laivakyyti Cubasta, Meksikosta, Canadasta tai muusta ponnahduspaikasta.

Meksikon lahden ja Karaibin meren merirosvot, arvossapidetyt liikemiehet, laivayhtiöitten asioitsijat, laivamiehet ja päälliköt, viinankuljettajat, farmarit, meksikolaiset apaashit, väärentäjät, työnteettäjät ja kauppiaat, jotka haluavat ulkomaalaista työväkeä, paikalliset ja hallituksen viranomaiset, rohkeimmat rajasissit ja kavalimmat veijarit — näitä kaikkia on yhdessä liitossa suurten voittojen toivossa kiertämässä Yhdysvaltain siirtolaislakia.

Väljänlaiset ovet vartioitavana.

Yhdysvaltain ja Canadan välillä on 3,100 mailin pituinen raja metsää, jokia ja suuria järviä. Meksikon raja on 1,800 mailia pitkä. Atlannin, Meksikon lahden ja Tyynenmeren rannikkoa on yhteensä noin 5,000 mailia.

Yrittäessään ehkästä nopeasti lisääntyvää ulkomaalaisten salakuljetusta, Yhdysvaltain hallitus viime kesänä järjesti noin 460 miestä käsittävän rajavartioston, josta noin 200 on sijotettu Canadan ja 245 Meksikon rajalle, loput Floridaan.

Vähälukuisuudestaan, kokemattomuudestaan ja riittämättömistä varusteistaan huolimatta rajavartiosto saa aikaan sangen paljon. Se pitää vankilat pitkin rajavartta täpösen täynnä salakuljetettuja ulkomaalaisia ja käännyttää niitä takaisin vielä paljoa enemmän. Useita salakuljettajia se on ottanut kiinni ja muutamia salakuljetusrenkaita särkenyt.

Siitä huolimatta jatkuu liike edelleen. Rajapatrulli on lopettanut onnenkaupalla rajan yli murtautumisen ja kitkenyt arkailijat sekä salakuljettajain joukosta että omista riveistään — sillä tavoteltavana olevain suurien voittojen takia salakuljettajat saattavat helposti tappaa miehen, milloin tarvis vaatii. Hyvin järjestetyt renkaat, joilla on omat vakoilijansa, yhä kuljettavat maahan suuret määrät tuota elävää kieltotavaraa. "Napa"-miehet harvoin joutuvat kiikkiin. Kun yksi salakuljetustie saadaan ilmi ja tukitaan, laittavat he ennen pitkää toisen paremman.

Canada ja Meksiko ovat seulana.

Canada ja Meksiko ovat vain seuloja. Canadan reitti on lyhempi ja suurempi, mutta siinä täytyy suorittaa ne muodollisuudet, mitä vaaditaan Canadaan pääsemiseksi "maanviljelijän", "maanviljelystyöläisen" tai "perhepalvelijattaren" nimellä. Suuri osa näistä tulee ilmeisesti vain Yhdysvaltain puolelle mennäkseen, tietysti salaa, kun julkisesti ei pääse.

Canadasta Yhdysvaltoihin viemiseen on monta keinoa. Tuhansia ulkomaalaisia kiidätetään maisin autoissa tai saatetaan aluksilla St. Lawrence, Detroit, Niagara tai St. Clair jokien poikki. Missä on suuri väenliike rajan yli, kuten Buffalossa ja Detroitissa, tuhansia livahtaa luvallisesti rajan yli menevän joukossa. Kun Canadan rajan yli kuletaan toista kymmentä miljoonaa kertaa vuodessa, on melkein mahdotonta estää ulkomaalaisia pujahtamasta joukkoon, aiheuttamatta tuntuvaa epämukavuutta niille, joilla on laillinen oikeus rajan yli kulkemiseen.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

Toimittajat:
A. B. MÄKELÄ. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään. paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:

Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmenoilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $50c lisämaksu siitoslauseelta tai muistovärssyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolmekertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette mil'sin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Fascistiprovokatsioni Pariisissa

Katsaus porvarilehdistön «kommunistisiin» ryövärihistorioihin.

Siitä verisestä yhteentörmäyksestä, joka sattui Pariisin Montmartressa joku aika sitten, aiheuttaen useampien henkilöitten surman, ja josta kansainvälinen porvarilehdistö on pyrkinyt muokkaamaan kommunistien tihutyön, on myöhemmin tulleissa ranskalaisissa lehdissä riittävästi yksityisseikkoja valaisemaan, mitä todella on tapahtunut. Porvarilehdistön ja niiden uutistoimistojen tarkotukselliset tiedonannot osottautuvat puhtaiksi provokatsionivalheiksi. Koko juttu oli lyhyesti seuraava:

Muutama aika sitten sai tunnettu kommunisti, toveritar Marrane, kutsun saapua väittelemään fascistien toimeenpanemaan kokoukseen, joka oli yhteydessä Pariisissa käydyn kunnallisvaalitaistelun kanssa. Fascistien puolesta esiintyi heidän johtajansa edustajakamarissa, Taittinger, joka oli aseistetun fascistivartion ympäröimänä. Ranskalainen veljespuolueemme oli kehottanut Montmartren kaupunginosan työläisiä saapumaan kokoukseen, nähdäkseen antavatko fascistit kutsumalleen proletaariselle vastustajalle sananvapautta.

Kuten muiden muassa sosialidemokraatti Varenne todistaa, oli kuitenkin huoneusto hyvissä ajoin jo ennakolta miehitetty aseistetuilla fascisteilla. Kokous alettiin puheella, jonka piti eräs vähemmin huomattu fascisti, nimeltä Sabattier, joka oli ehdokkaana kunnallisvaaleissa, ja sitten esiintyi Taittinger, joka vastaanotettiin ennenkuulumattomalla fascistien hälinällä. Mustapaitojen into laimeni kuitenkin hiukan, kun työläiset ryhtyivät pontevasti laulamaan Internationalea. Taittinger esitti tavallista fascistista kiihotusta. Toveritar Maranne ja jotkut muut työläiset paljastivat kiihotuslörpötyksen arvottomuuden, ja toveri Chasseigne varotti erikoisesti, etteivät työläiset antaisi fascistien provoseerata heitä väkivaltaisuuksiin. Eräs ryhmä fascistinuorukaisia keristeli keppejään ja esiintyi uhkaavasti tätä rauhallisuuteen kehottavaa kommunistista puhujaa kohtaan, mutta enemmistö salissa olijoista oli työläisiä, jotka osottivat suosiotaan puhujalle.

Kun rauhallisuutta ei voitu palauttaa, kehotti toveri Chasseigne työläisiä poistumaan huoneustosta Internationalea laulaen. Työläiset alkoivat noudattaa kehotusta, kun fascistit laulaen Marseljeesia (!) yrittivät tukkia ulospääsyn. Työläiset kuitenkin heittivät nämä väkivallanyrittäjät pois tieltään ja menivät ulos. Poliisi luonnollisesti teki kaikkensa avustaakseen väkivallantöihin provoseeraavia fascisteja. Jules—Joffrin torilla ryhtyivät fascistit uudelleen kahakoimaan, mutta saivat perusteellisesti selkäänsä. Samoin kävi heidän tappeluyritykselleen Metre Simplonilla.

Eräästä Pariisin toisella laidalla pidetystä kokouksesta, jossa Millerand oli esiintynyt ja jossa oli levinnyt huhu, että Taittinger «on vaarassa», saapui nyt fascistisia lisävoimia, noin 60 fascistinulikkaa raitioteitse ja autoilla. Perille tultuaan he alkoivat puhua, että paikalle tuotaisiin myös «rautaprikaati», erikoisen väkivaltainen osasto, joka on tehnyt itsensä huomatuksi aikasemmissa tihutöissä, esim. Luna puistossa. Fascistijoukkoja tuli ja meni sotilas-osastoiksi järjestyneinä. Se ärsytti työläisiä, jotka rupesivat niitä seurailemaan. Jotkut kommunistit huusivat: «Älkää menkö niiden perään! Se on provokatsionia!» (Nämä huudot sitte edustajakamarissa tulkittiin ampumiskomentosanoiksi!) Silloin pamahti laukaus.

Muutamien metrien välimatkan päässä teki eräs fascistiosasto täyskäännöksen ja ryhtyi uhkaamaan työläisiä. Nämä vsatasivat, ja niin ammuttiin kummaltakin puolen yhteensä noin 20 laukausta. Kolme fascistia kaatui. Neljäs on myöhemmin kuollut.

Poliisit vangitsivat kaksi työläistä, mutta antoivat fascistien painua tiehensä. Ja niin karkasi poliisi ja koko vastavallankumouksellinen sanomalehdistö meidän puoluetovereittemme niskaan. Se on ihan porvarien tavallisen politiikan mukaista. Italiassakin suojeli porvarillinen yhteiskunta fascisteja, jo ennenkuin ne olivat ottaneet valtaa käsiinsä. Kuukausia sitten ovat ranskalaiset fascistit järjestäneet joukkonsa. Ne ovat ampuneet lakossa olevia työläisiä Douarnenezissä, tappaen viisi ja uhanneet työläisiä Luna puistossa ja muualla. Nyt ne niittivät, mitä olivat kylväneet. Työläiset eivät tule pitemmälle sietämään — kirjottaa toverilehti L'Humanite — niitten uhkaa työväenluokkaa vastaan. Tietäkööt mustapaidat, että proletariaatti tulee puolustamaan itseään!

Veljeslehtemme huomauttaa myös, kuinka fascistien ärsytys väkivaltajuttuineen tulee ehkäsemään Pariisin työläiskorttelien muuten melko varmaa kommunisteille valtaamista, vaikka suuri osa onkin jo meidän puolellamme.

Heti edelläkerrotun yhteentörmäyksen jälkeen esittivät fascistit edustajakamarissa välikyselyn, jossa he valittivat sitä, että heidän roiston työnsä lankesi seurauksineen heidän omaan niskaansa. On huomattava, että välikyselykeskustelussa osotti fascistipäällikkö Taittinger useampia kertoja suosiotaan — *sosialidemokraateille.* Nämä omaan tappeluun harjotteluunsa kaatuneet fascistiroistot, luonnollisesti, haudattiin, hallituksen edustajien läsnäollessa, kaikella isänmaallisella ja uskonnollisella loistolla ja komeudella.

«Julistuksessaan työtätekevälle kansalle» muistuttaa ranskalainen veljespuolueemme niistä viidestä työläisestä, niiden joukossa kommunistinen pormestari Flanchec, jotka fascistien kuulat tappoivat viime vuonna Douarnenezissä; kuinka, huolimatta moisista konnantöistä, fascistit ovat saaneet kuuden kuukauden ajan asestautua ja järjestäytyä; kuinka niiden johtajat ovat saaneet ujostelematta saarnata väkivaltaista luokkasotaa työläisiä vastaan, ja kuinka nuo johtajat julkisesti ovat komentaneet muodostamaan sotilasjoukkoja «taisteluvalmiita kuin konsaan armeijat». Kun fascistit puhuvat edustajakamarissa, missä se ei ole vaarallista heidän vastustajiensa selkänahalle, *niin siellä* kyllä porvarilliset radikaalit ja sosialidemokraatit räyhäävät. Mutta kun ne hyökkäävät työläisten asuntokortteleihin, silloin ovat nämä herrat tipotiessään! Työläiset ovat kuitenkin puolustaneet itseään ja ajaneet hyökkääjät tiehensä. Fascismi on saanut verikasteensa. Se yksinään on vastuunalainen uhreista. Opettakoon hallituksen löyhyys roistoja kohtaan työläisille, että heillä ei ole muuhun turvaamista kuin *omaan itseensä!*

Sunjatsenin,

tuon kuuluisan Kiinan kansan vallankumousliikkeen johtajan, maalisk. 12 p. tapahtuneen kuoleman johdosta kirjottaa Kommunistisen Internationaalen johtaja, toveri Sinovjev, että se panee jokaisen luokkatietoisen proletaarin ajattelemaan sen valtavan kansallisvallankumouksellisen liikkeen merkitystä, joka kasvaa Idässä.

V. 1912 kirjoitti tov. Lenin: «400 miljoonaa takapajuista aasialaista on herännyt poliittiseen elämään. Maapallon asujamiston neljäs-osa on siirtynyt unesta valoon, liikkeeseen, taisteluun». — Ja paraikaa taistelevat nämä sadat miljonat länsimaiden imperialismia vastaan, joka yhä raakamaisemmin niitä uhkaa. Tov. Sinovjev kirjottaa:

«Sunjatsen siirtyy historiaan Idän kansallisvallankumouksellisten liikkeiden suurimpana johtajana 20 vuosisadan ensim. neljänneksellä. Hän ei ollut kommunisti eikä marxilainen. Hänen ohjelmassaan — 'kansallisaate, demokratia, sosialismi' — oli Kiinan yhteiskuntaolojen takapajuisuuden kaikki merkit. Hän etsi hapuillen tietä, mutta hän vihasi pyhällä vihalla imperialisteja, jotka olivat orjuuttaneet ja orjuuttavat hänen kotimaataan. Hän antoi elämänsä täydellisesti ja kokonaan kansalleen, ja pääasia: viime vuosinaan käsitti hän yhä selvemmin, että sorretut kansat voivat vapauttaa itseänsä ja alkaa luoda uutta elämää ainoastaan läheisessä liitossa mailman köyhälistön kanssa».

Sunjatsen ei ollut sellainen kuin Gandhi, Intian kansallisen liikkeen maltillisen siiven johtaja, jonka linja painuu yhä alaspäin. Englannin imperialismin raakuuksiin vastaa G. — 30 päivän paastolla. Sellainen johtaa sopimuksen tekoon imperialistien kanssa. Niin ei tehnyt Sunjatsen. Varsinkin viime vuosinaan kehittyi hän ylöspäin. Muutama kuukausi sitten oli hänen puolueensa, Homindan, tiehaarassa. Hänessä oli miestä päättävästi tehdä loppu fascistien, «Tiikerien», vastakumousyrityksestä. Hän nostatti kansan taisteluun imperialismin kätyreitä vastaan, rohkaisi horjuvia. Niin pelasti hän puolueensa ja nosti kansansa vapausliikkeen sen nykyiselle tasolle.

Tov. Lenin kirjoitti v. 1913 otsakkeella «Takapajuinen Europa ja edistyksellinen Aasia», kuinka satain miljoonain valoon ja vapauteen heräämisen mailmanliike «herättää riemun tunteen jokaisen luokkatietoisen työläisen sydämessä». Ja «edistyksellinen Europa rosvoaa Kiinaa ja auttaa sen kansanvallan ja vapauden vihollisia».

Kommunistinen Internatsionaale tuntee Idän kansallisten vallankumousliikkeiden heikkoudet, sanoo tov. Sinovjev, mutta se tietää myös, että Idän kansalliset vallankumoukset ovat mailmanköyhälistön etujoukon tervetullut ja mahtava liittolainen.

«Kaikkien maiden etumaiset työläiset, jotka kuuluvat Kommuniseen Internatsionaaleen, kunnioittavat Sunjatsenin muistoa sorrettujen kansojen liikkeiden suurimpain johtajain joukossa, liikkeiden, jotka marssivat mailman imperialismia vastaan mailman proletariaatin etujoukon mukana». Ja hän lopettaa tov. Leninin sanoilla:

«Elävältä mätänevän porvariston työntää sivuun Europan maiden proletariaatti ja Aasian maiden nuori, omiin voimiinsa uskova ja joukkoihin luottava demokratia». — Voitto ei enää ole kaukana.

Japanin ylimysten huone — mikä hänen oikea nimensä lieneekään — on kiivaalla sotaretkellä kaikkea sosialistista ja radikaalista propagandaa vastaan ja on säätänyt rauhan-turvaamis-asetuksen. Jos olette sitä mieltä, että lapsen kuristaminen on paras keino sen rauhottamiseksi, voitte arvata, mitä tuo asetus tarkottaa.

Ammattiopetuksesta Venäjällä

Venäjä elää parhaillaan teollisuutensa nousukautta siitä alennustilasta, johon se toisiaan seuranneiden, mailman- ja kansalaissodan seurauksena joutui. "Tuotanto on kohotettava", on päivän tärkeimpiä tunnuslauseita. Ja on sillä huomattava sija myöskin Venäjän ammattiyhdistysliikkeen ohjelmassa.

Venäjän metallityöläisten liitto on ottanut varsin tehokkaasti osaa tähän työhön. Sen toimesta on liiton alaan kuuluvissa teollisuuslaitoksissa järjestetty neuvottelukokouksia, joihin kaikilla teollisuuslaitoksissa työskentelevillä työläisillä on oikeus ottaa osaa. Niissä keskustellaan puutteellisuuksista ja haitoista työhuoneissa, -oloista yleensä, koetetaan keksiä uusia työnsuoritustapoja, saada työt yksinkertaistetuiksi y.m.s. Erikoiset tuotannonkohottamiskomissionit, joihin kuuluu tehtaan sekä työläisten että teknillisen johdon edustajia, valmistelevat alustuksia näille kokouksille. Työläisille annetaan ammattikursseja ja pidetään luentoja; kaikin tavoin pyritään kohottamaan työntekijäin ammattitaitoa.

Eikä tämä työ suinkaan ole jäänyt tuloksitta. Muutamissa erikoistöissä (esim. Samaran putkitehtaalla) on tuotanto kohonnut 200—350 pros. — Koltshuginskin tehtaalla kun lokakuun alussa 1923 masuuni pantiin käyntiin, saatiin n. 1,200 puutaa valurautaa vuorokaudessa. Kolmen kuukauden kuluttua saatiin ja 1,500 puutaa, vielä 4 kuukautta, ja tuotanto kohosi 1,800 puutaan vuorokaudessa. Tammikuun 1 päivänä 1925 pidetyssä tuotantoteknillisessä neuvottelukokouksessa tehtaalla työläiset antoivat lupauksen kohottaa tuo normi 2,200 puutaan.

Kauemmaksi tulevaisuuteen tähtäävä merkitys tuotannon kohottamisen alalla on epäilemättä nuoria työläisiä varten perustetuilla tehdaskouluilla. Näitäkin on Venäjän metallityöntekijäin liiton toimesta, sen alaan kuuluvissa tehtaissa, perustettu ja niiden toimintaa valvotaan. Onpa niistä otettu erikoisia määräyksiä joukkotyösopimuksiinkin.

Koulujen erikoisuutena on se, että ne toimivat välittömässä yhteydessä tuotannon kanssa, ja on niiden tehtävänä valmistaa ammattitaitoista työväkeä tehtaalle.

Miten nämä koulut ja opetus niissä on — ainakin muutamissa suurissa tehtaissa — järjestetty, sekä miten ne toimivat, selvinnee parhaiten kuvauksesta tuollaisen koulun toiminnasta Luganskin tehtaalla.

Koulun käytettävissä on 5 työhuonetta, joissa on tilaa 120 oppilaalle, sekä lisäksi piirustusta ja muovailua varten varustettu erikoinen luokkahuone 35 oppilaalle. Työhuoneissa työskentelevät oppilaat kahdessa vuorossa: kello ½7—½11 aamulla ja 11—3 päivällä. Kello 4 ip. alkaa varsinainen kouluopetus luokilla, sen jälkeen opiskelukerhoissa ja päättyy kello 7—8 illalla.

Opetus tapahtuu tehdaskouluille vahvistetun ohjelman mukaisesti. Teoreettistenkin aineiden opetus on kiinteästi yhdistetty tuotantoon. Opetusmenetelmät ovat sovitetut aineiden mukaiseen, sopusointuiseen järjestykseen. Aineina ovat: venäjänkieli, yhteiskuntaoppi, tilastotiede, matematiikka (jonka tehtävät on otettu suoraan käytännöstä) ja luonnontiede.

Luokkaopetuksen rinnalla opiskellaan myöskin opintokerhoissa, joita pidetään edellisen jatkona. Parhaillaan toimii: poliittinen, matemaattinen, luonnontieteellinen ja kirjallisuuskerho. Jokaisen oppilaan tulee kuulua yhteen (mutta ei useampaan kuin yhteen) kerhoon.

Käytännöllistä ammattiopetusta annetaan työhuoneissa työpiirrustusten mukaan.

Oppiaika kestää 4 vuotta. Ensimäisenä vuotena oppilaat saavat alkeisopetusta viilarin, sorvarin, sepän, sähkömonttöörin ja puusepän töissä. Toisen oppivuoden alussa heidät määrätään eri ammattialoille niiden huomioiden perusteella, joita heistä ensi vuoden kuluessa on koottu.

Toisen oppivuoden päätyttyä oppilaat siirtyvät ryhmissä tehtaan yleisiin työhuoneisiin tai yksitellen vanhempien ammattimiesten apulaisiksi. Viimeisenä oppivuotenaan he palaavat koulun työhuoneisiin täydentämään oppimaansa erikoistyötaitoa.

Kuluvan lukukauden alussa toimitettiin ensi kerran oppilaiden psyko-teknillinen tarkastus. Kokeet, jotka tällöin tuli suorittaa, olivat seuraavat:

1. **Silmämittakoe:** a) oppilaan tuli 10 sekunnin kuluessa määrätä ympyrän keskipiste, neliön diagnaalien leikkauspiste, ja jakaa suora viiva kolmeen yhtä suureen osaan; b) asettaa suuruuden mukaiseen järjestykseen 5 yhtä korkeata, mutta eri paksuista (0,5 mm. ero kullakin) lieriötä, sekä 5 saman paksuista, mutta eri korkuista (0,5 mm. korkeusero kullakin) lieriötä.

2. **Tuntoherkkyyskoe:** asettaa järjestyksenmukaiseen riviin eri paksuisia metallilevyjä.

3. **Painotuntokoe:** asettaa joko ylenevään tai alenevaan järjestykseen 6 samanmuotoista ja -suuruista, mutta eri painoista (5 gr. ero kullakin) punnusta.

4. **Huomiokykykoe:** määrätä ero kahden aivan samanmuotoisen ja -suuruisen pultin välillä, jotka eroavat toisistaan vain kierteiden kaltevuudessa.

5. **Näkömuistikoe:** etsiä taululta, johon on piirretty 24 mittausopillista kuviota, 8 sellaista kuviota, joita kokeenalainen sai 10 sekunnin ajan tarkastaa toisella taululla.

Näiden kokeiden, lääkärintarkastuksen sekä yleisen kehitystason perusteella, oppilaat jaettiin eri ammattialoille seuraavasti:

1) kehittyneimmät, täysin terveet ja kokeissa hyviä tuloksia saavuttaneet, lähetettiin viilaus- ja konerakennusosastolle;

2) kehittyneimmät, kokeissa hyviä tuloksia saavuttaneet, mutta ei täysin terveet, määrättiin sähköosastolle;

3) vähemmän kehittyneet, mutta täysin terveet, ohjattiin pajaan;

4) vähemmän kehittyneet ja heikot — puuseppäosastolle.

Kurista koulussa huolehtii oppilaiden itsensä, keskuudestansa valitsema "vanhinten neuvosto". Vanhinten neuvosto asettaa 3-henkisen puhemiehistön, joka toimeenpanee oppilaskokousten päätökset ja edustaa oppilaita kouluneuvostossa, jonka opettajisto muodostaa. Oppilaat, jotka kaikki ovat metallityöläisten liiton jäseniä, lähettävät edustajiaan myöskin kaikkiin liiton konferensseihin.

Piirijärjestön asioita

Pöytäkirja,

tehty K.-O. piiritoimikunnan kokouksessa toukok. 4 p:nä 1925. Saapuvilla olivat W. Lehti, A. Vaara, Olga Asiala, Aug. Kannisto, K. Nurmi ja sihteeri.

1 pyk. Kokouksen avasi K. Nurmi. Luettiin ja hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Aug. Kannisto ja A. Vaara.

2 pyk. Luettiin Sault Ste. Marien osaston kirje piirin kesäjuhlien suhteen, jossa kirjeessä he ilmoittivat ei voivansa pitää kesäjuhlia talon rakennuksesta johtuvien ylimääräisten ponnistusten takia. Päätettiin heitä kehoittaa viettämään n. s. syysjuhlat Työnpäivänä, syyskuun 7 päivänä.

3 pyk. Luettiin Creighton osaston valitseman kesäjuhlatoimikunnan laatima toimintaselostus juhlien alkuvalmisteluista. Piiritoimikunta hyväksyi selostuksen sellaisenaan. Asioiden lähempi selvittely juhlatoimikunnan kanssa jätettiin sihteerin huoleksi. Selostuksessa ilmenneen näytelmäkilpailujen suhteen päätti piiritoimikunta julkaista erikoisen kilpailukutsun.

4 pyk. Vermilion Riverin osastolta oli saapunut pöytäkirjan otteita koskeva H. Kinnusen erottamista Vermilion Riverin osastosta. Piiritoimikunta katsoi kuitenkin parhaaksi hankkia vielä lisätodistuksia asiasta Vermilion Riverin osastolta ja vasta sen jälkeen lausua mielipiteensä erottamisen suhteen.

5 pyk. Sihteerin lähettämä kirje toisille Ontariossa oleville K. P. S. J. piiritoimikunnille, vakituisen järjestäjän hankkimisesta Canadan Puutavaratyöläisten Teollisuusunioolle (L. W. I. U. of C.) luettiin ja hyväksyttiin, mutta ennenkuin ruvetaan pitempiin toimenpiteisiin, päätettiin vielä jäädä odottamaan toisten piiritoimikuntien vastausta asiasta.

6 pyk. Luettiin Mondin osastolta tullut kirje, koskien sanotun osaston vapauttamista verotuksesta joka kannetaan piirin agitatsioonirahaston kartuttamiseksi. Päätettiin kuitenkin kehoittaa heitä vielä uudelleen harkitsemaan asiaa ja samalla esittää keinoja joiden avulla he mahdollisesti voisivat suorittaa osuutensa piirin agitatsioonirahastoon.

7 pyk. Beaver Laken F. yhd. oli saapunut kirje, jossa he pyysivät piiritoimikunnan hankkimaan heille puhujan vuosijuhliinsa kesäk. 13—14 p:nä. Puhujaksi lupautui lähtemään tov. A. Vaara.

8 pyk. Sihteeri ilmoitti että Long Laken osaston osuus vuoden 1923 edustajakokousverosta on vielä maksamatta. Asia päätettiin viedä seuraavan piirin edustajakokouksen lopullisesti päätettäväksi.

9 pyk. Keskusteltiin piirin edustajakokouksen pitämisestä ja päätettiin pitää kokous heinäk. 19 p:nä. Sihteeri velvoitettiin ryhtymään alkuvalmistuksiin edustajakokouksessa ilmenevien asioiden suhteen.

10 pyk. Päätettiin esittää Suomalaisen järjestön (laillistettu) tp. komitealle entisen Garsonin osaston omistaman haalin ostamisesta. Sanottu haali on aikaisemmin myyty veroista ja olisi se nyt saatavissa maksamalla verorästistä johtunut myyntihinta.

Kokous lopetettiin.

Kokouksen puolesta
H. Ellmen, sihteeri.

Olemme tarkastaneet ylläolevan pöytäkirjan ja huomanneet sen kokouksen esityksien, keskustelujen ja päätöksien mukaiseksi.

Aug. Kannisto. A. Vaara.
Pöytäkirjan tarkastajat.

Sault Ste. Marien uutisia

V.- ja u.-seura Vesa ilmotti että haluaisivat haalin iltaman pitoa varten toukok. 21 p:nä. Asian järjestäminen jätettiin alaseurain yhteisesti sovittavaksi. Siis koettakaahan taas muistaa saapua katsomaan Vesan voimistelijoita. Varmaan ei kukaan tule katumaan sillä he ovat jo useampia viikkoja olleet valmistamistouhussa, joten siitä on syntynyt varmaankin katsomisen arvoista ohjelmaa, ja kuka tiesi mitä kaikkea he silloin taas tulevat näyttämään kun he niin ovat touhuissaan.

Setä Samuli aikoo ruveta suojelemaan rantojaan oluen tuonnilta laittamalla kaksi aivan uusimman mallista laivaa, joissa tulee olemaan kaikenlaiset pienempää laatua olevat sota-aseet ja sen lisäksi vielä radio. Laivat tulevat pitämään huolta siitä, että eivät väkijuomakauppiaat voi Soon ympäristöltä kulettaa väkijuomia Setä Samulin asukkaille. Tämä johtuen siitä kun on huhuiltu että Ontariossa aletaan myydä niin väkevää olutta, että sen lasketaan olevan jo päihdyttävää. Niin kuin ei sitä olisi myyty nyt luukuivuuden aikanakin.

Siis Ontariossa vielä aletaan ottamaan taka-askeleita kulettaen väestön samaan, missä se on jo menneisyydessä ollut. Niin paljon on kehitys taas lähtenyt harppomaan taaksepäin. Jotkut kyllä sanovat että välipä sillä, vaikka sitä julkisestikin juodaan, kun kerran saa olla salakauppiaitakin. Olkoon niin-

Nikolai II—Veritsaari

(Kirj. Viktor Panin.

Julius Petrovits oli juuri lähtenyt Ranskasta, jossa hän olisi tullut ammutuksi epäiltynä bolshevistisen kiihotustyön harjottamisesta venäläisten vankien keskuudessa, siitä huolimatta että hän oli entinen venäläinen vapaamielisen sanomalehden toimittaja, ja että hän oli vapaaehtoisena liittynyt Ranskan armeijaan, viettänyt kaksi vuotta taistelukentillä.

Usein lupasimme toisillemme, toisinaan vakavasti, toisinaan leikillä, ettemme puhuisi Venäjästä ja sen olosuhteista — mutta, ei kestänyt tuskin 10 minuutin hiljaista ajattelua, kun me jälleen puhuimme Venäjästä — — — Huolestuneina nauroimme:

— Se on kuin juovutusjuomaa — kun on kerran alkanut, niin ei voi jättää lasiin, sanoi Julius Petrovits.

— Julius Petrovits, kysyin minä, mitä osaa näytteli tsaari henkilökohtaisesti viimeisissä tapauksissa Venäjällä?

Minä kohtelin häntä aina vastatulleena, joka äskettäin on lähtenyt Venäjältä, kysyen häneltä mitä tahansa ja kuunnellen mielelläni hänen vastauksiaan. Hän puhui harkitusti ja kauniisti ja usein lausui hän niin hyvin valitun tai osattuvan sanan, ajatuksen tai tapahtuman, että minun piti ihmetellä hänen tietojensa laajaperäisyyttä.

— Tsaari, vastasi hän, se on mutkaisa kysymys. Monet niin venäläiset kuin ulkomaalaisetkin, ovat kirjottaneet hänestä, toiset ruoskien, toiset ylistäen, jotkut taasen surkutellen häntä . . . Mutta minusta tuntuu kuin Venäjän onneton kohtalo keskittyisi Nikolai Toiseen. Hän merkitsi käännekohtaa Venäjän historiassa, ja tiedätkös, hänen piti siinä olla, hänen on pitänyt olla olemassa tämän käännekohdan saavuttamiseksi. Mutta omituinen ihminen hän joka tapauksessa oli. Minä en tiedä lienetkö tullut kosketuksiin puolittain tylsämielisen kanssa, joka on kehittymässä mielipuoleksi. Niiden toiminta on usein ilmeisen mieletöntä, mutta samalla kertaa huomataan niissä usein salainen, melkein harkitsemalla harkittu oveluus, ja usein heillä on tarvis tyydyttää vallanhimoansa teoilla. Näitten mielialojen vaihdellessa he ovat oikullisia, epävakaita ja hurjan nopeasti vaihtelevien ajatuksien ja tunteitten vallassa. He ovat henkisesti epäsäännöllisiä ja sairaaloisia ajatuksiltaan.

Minä en tiedä, oliko Nikolai jo syntymästään mielenvikainen vai tuliko siksi vasta Japanin sodassa kärsityn häviön jälkeen. Mutta se on tosiasia, että hän oli henkisesti viallinen.

Kerrotaan, kuinka sotaministeri Vannovski tuli erään kerran hänen luokseen pyytäen, että vangitut ylioppilaat olisi vapautettava, sillä muuten tapahtuu vakavia levottomuuksia. Tsaari vastasi: "Minä olen täydellisesti yhtä mieltä kanssanne!" Heti tämän jälkeen tuli Plehve pyytämään, että samaiset rettelöitsijät olisi telotettava ampumalla tai karkotettava Siperiaan. Tsaari vastasi: "Minä olen täydelleen yhtä mieltä kanssanne!" Ja kun "armas puoliso", joka oli saapuvilla, tuota ihmetteli, sanoi tsaari: "Minä olen täydellisesti yhtä mieltä kanssasi, pikku Sashenka".

Kruunauspäivänä makasi 10,000 ruumista Hodinin kentällä, ja koko Moskova oli täynnä haavottuneita. Kruunausjuhlallisuuksiin oli määrätty 250 miljonaa ruplaa kansan rahoja, jotka melkein kokonaan upposivat suuriruhtinas Sergei Aleksandrovitsin taskuihin. Olisi voitu odottaa, että tsaari ilmastakseen mieltänsä tapahtumien johdosta, olisi pukeutunut mustiin ja julistanut yleisen maansurun. Mutta mitään sellaista ei tapahtunut. Hullut yleensä ovat kykenemättömiä tuntemaan sääliä, tahi tunsi Nikolai sitä vain niin pikaisesti, ettei hänen sieluunsa jäänyt siitä mitään pysyvämpää vaikutelmaa.

Kruunu päässään vietti tsaari juhlapäivää Ranskan lähettilään loistavassa palatsissa. Ymmärtäkää, hän juhli kymmenentuhannen kuolonniitolle — — — Normaalinen ihminen — ei edes eläin — olisi voinut tehdä sitä. Keskiyön aikana, kun juhlallisuudet olivat täydessä hurmussaan, tunsi hän sydämessään pelon vilahduksen. Mitä, jos kansa äkkiä nousisi kostamaan tapettujen puolesta? Hän kuiskaa muutamia sanoja sivuun ja — monen monta rykmenttiä hälyytetään ja Kremli tulee joka puolelta joukkojen ympäröimäksi. Ja tsaari tuntee jälleen olevansa turvassa, hän jatkaa huolettomasti juhlimistaan, eikä ajatus kymmenestätuhannesta ruumiista häiritse häntä.

Te ehkä muistatte, mitä amerikalainen kirjailija Ingersoll kirjotti. Ne olivat omituisia sanoja:

"Kun minä luin kuvauksia tsaarin kruunauksesta, juhlakulkueista, juhlista, paraadeista, raakalaismaisesta loistosta, kullalta hohtavista seinistä ja välkkyvistä jalokivistä, en voinut välttyä ajattelemasta alastomia talonpoikia, niitä miljoonia viheliäisissä olosuhteissa puolittain kuoliaaksi nääntyneitä, pimeydessä ja tietämättömyydessä eläviä ihmispaljouksia, jotka ruumiineen ja sieluineen olivat tsaarin omaisuutta.

"Minä ajattelin niitä ruoskittuja selkiä, tuhansia vankiloissa riutuvia, jotka olivat pyrkineet vapauteen sorrosta ja pimeydestä. Minä ajattelin niitä laumoja, joita kuin elukoita ajettiin eteenpäin kauhun tiellä, joka johtaa Siperian helvettiin.

"Moskovan kanuunat eivät voi jyristä niin voimakkaasti — ei mikään kellojen kilinä, eikä rumpujen päryytys voi vaientaa kahlittujen valitusta..."

Niin kirjotti jalo Ingersoll. Mutta mitä hän olisi mahtanutkaan kirjottaa, jos olisi ollut silminnäkijänä Hodinin kentän kauhuissa?

Minä en todellakaan tiedä, miksi Nikolaita hallituskautensa alussa arveltiin vapaamieliseksi. Monet venäläiset toivoivat hänestä paljon, kunnes hänen elämänsä ja toimintansa selvästi osottivat, että Romanoffilta ei voida odottaa mitään. Koskaan ei ole tapahtunut sitä, että käärme olisi synnyttänyt kyyhkysen.

Muistan—se tapahtui hänen valtaistuimelle astumisensa jälkeen—kun 78 venäläistä kirjailijaa,tunnettuja pietarilaisia sanomalehtimiehiä, lähetti tsaarille anomuksen, jossa he

Rahaa lainaan

HALUAA TORONTON S. S. (Finnish Society of Toronto).

Jos on sellaisia Tovereita tai Osastoja, joilla olisi käteistä rahaa lainata, niin olisimme halukkaat ottamaan lainaksi $50.00 eristä ylöskäsin. Maksamme 6 pros. korkoa, ja lainan takaisin 30 p. ylössanomisella. Pienet summat kuten $50—$100 asti ylössanottaessa. Me tarvitsemme lainaan noin $3000.00. Meillä oli omaisuuden arvo vuoden vaihteessa yli velkojen $21,865.50.

Toverit ja Toverittaret tai Osastot, jos teillä on käteistä rahaa ja tallettatte sitä pankeissa pienellä korolla, tai muutoin, niin lainatkaa se meille. Rahanne on varmasti yhtä luotettavassa paikassa kuin missään luottolaitoksessa.

Tehkää ilmotus allekirjottaneelle viimeistään kesäkuun loppuun.

Toronton S. S. Johtokunnan valtuuttamana
J. V. AHLQVIST, rahastonhoitaja.
Osote: 27 Alcorn Ave., Toronto, Ont.

P. S. — Asemamme luotettavaisuudesta voi myös saada tietoja Järjestön sihteeriltä, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

Rahaa Suomeen

Kurssi
Smk. 39.10
Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan S. G. NEIL, 957 Broadview Ave.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

VAPAUS
Box 69. —— Sudbury, Ont.

kin. Mutta miksi ihmiset sitten saarnaavat turhanpäiten raittiutta, kun kerran väkijuomain myynti ja juonti on oikeutettua. Miksi äänestetään kieltolaista, koska se niin on saman tekevää. Tunnustakaamme vaan että kuljemme tuollaisten laitosten mukana takaisinpäin kohti kurjuutta. Älkäämme antako pettää noilla sanoilla itseämme, että välipä sillä kuka sitä myy. Vaan parempi olisi ollut aina kiristää myyntimahdollisuuksia ja sanoa että pitäisi lopettaa valmistaminen tykkänään. Turhaa on hihkua siveyssaarnoja, sillä sitä on kirkko tehnyt jo vuosituhansia, vaikka on samalla kuitenkin siunannut viinin ja viinan ja yhä edelleenkin siunaa. Nyt olisi aika työläisten oppia se, että ihanteelliset siveyssaarnat eivät hyödytä mitään, vaan ottaa käytännöllisiä toimenpiteitä opetellakseen ja niiden kautta hävittää yhteiskunnasta ne syyt, jotka ovat alkuna kaikelle vääryydelle. Silloin vasta häviävät tuollaiset keplottelulaitokset kaikki tyystin, kun on korjattu pois yhteiskunnan mätäpaise — **yksityisomistus.**

Se toinen.

VERMILION RIVER, ONT.

Toivon, etteivät lukijat tykkää pahaa, vaikka raporttini on hiukan myöhästynyt. Mutta tuleehan tässä mukana tuoreitakin asioita, jotka korvaavat vanhemmat asiat.

Vappujuhlat täkäläisen kommunistiosaston toimeenpanemina onnistuivat oikein hyvin, vaikka vastustajaimme taholta koetettiin estää yleisöä juhliin saapumasta.

Juhlissa esitettiin arvokas, täysipainoinen ohjelma. Avauspuheessaan J. Penttinen selvitteli päivän merkitystä. Juhlapuheessa taasen tov. Länsi terotti kuulijain mieliin Europan nykyisiä tapahtumia. Kuulijat näyttivät olevan puheisiin tyytyväisiä.

Sana pari niille puoluetovereille, jotka koettavat pysytellä sivussa osaston toiminnasta, eivät käy iltamatilaisuuksissa eivätkä kokouksissa. Minua todella ihmetyttää, että noiden leväperäisten joukossa on vielä sellaisia henkilöitä, jotka omien puheittensa mukaan ovat olleet työväenliikkeen eturiveissä viimeiset parikymmentä vuotta, vaikka nykyinen toimintansa osottaa, että he ovat tipahtamassa pois jälkijoukkojen viimeisiä täheitä.

Nuo leväperäisyyteen antautuneet puoluetoverit ehken ajattelevat: kunhan vaan kannan jäsenkorttia taskussani, niin silloin sitä pasaa jäädä laakereille lepäämään, varttumaan vallankumousta, ja parempia olosuhteita porvareilta...

Mutta ei toverit. Emme jouda vielä laiskottelemaan. Meidän on toimittava ja tarmokkaasti. Työväenluokka ei voi muuten pelastua kapitalistisen järjestelmän kiroista, kuin oman itsensä kautta. Se on pidettävä aina mielessämme. Silloin eivät jouda vanhatkaan veteraanit laakereilla loikomaan.

K. P. osaston kuukausikokouksessa päätettiin m.m. seuraavista asioista:

Tov. Anton Honkaselle ja Lennart Ylitalolle annettiin täydet jäsenoikeudet.

Peter Hendersonin asia, osaston ja sen jäsenten solvaamisesta oli myös kokouksessa esillä, ollen tämä jo kolmas kokous, jossa asiaa on käsitelty. Siitä teki kokous seuraavanlaisen päätöksen:

"Koska Peter Henderson on saanut kolme eri kutsua saapua osaston kokoukseen; ja koska kutsujen perille saapumisesta on varmat todistukset; ja koska Henderson siitä huolimatta ei ole saapunut osaston kokoukseen, päätti kokous siirtää asian vielä seuraavaan kuukausikokoukseen, joka pidetään kesäk. 14 päivänä 1925, jolloin Hendersonin on oltava kokouksessa läsnä, peruuttamassa tekemänsä solvaukset, tai muussa tapauksessa tullaan Peter Henderson erottamaan Kommunistipuolueen Suomalaisen Järjestön Vermilion Riverin osastosta."

Raportteri.

SALMON ARM, B. C.

Vappujuhlatkin ovat taasen olleet ja menneet. Pidimme kaksipäiväiset iltamat jotka onnistuivat aineelliseen puoleensa nähden hyvin, sillä yleisöä oli talomme täysi kumpanakin päivänä. Tilaisuudessa esitettiin kolminäytöksinen kappale "Vapauden sortoa". Esitys sujui kutakuinkin ehjästi.

Kukkailtamat pidetään osastomme toimesta toukokuun 30 päivänä. Tilaisuudessa esitetään myös muuta ohjelmaa. Koettakaapa saapua silloin yhtälukuisena, kuin vappunakin. Naisia kehotetaan tuomaan kukkia mukanaan. Lopuksi tietysti pistetään tanssiksi.

Kuolema vieraili kylässämme vieden mukanaan Jaakko Huhtamäen, joka sairasteli jo pitemmän aikaa keuhkotautia. Hänellä tietääksemme ei ole sukulaisia tässä maassa.

Terveen pojan on miehelleen lahjottanut Mrs. Valteri Hakala.—F.K.

FINLAND, ONT.

Tulipalo teki ikävää jälkeä Lauri Samuelsonin asunnolla tämän kuun 10 päivää vastaan yöllä, polttaen kaikki maan tasalle. Ikävä seikka vanhalle sairaanloiselle miehelle kuin asunto paloi, jonka hän oli itse rakentanut ja joka oli hänen ainoa vanhan päivän turvansa.

Päärlyjä sikojen edessä

Katkelma

Arvo Autere oli ollut tässä kaupungissa vasta toista viikkoa, eli siitä asti, kun hän oli onnistunut saamaan paikan tämän tanssikahvilan triossa. Hän ei suinkaan pitänyt paikastaan, päinvastoin, mutta mitäpä hän muutakaan olisi voinut tehdä kuin pysyä täällä. Ajat olivat huonot, soittajalle ei ollut niinkään helppoa paikan saaminen, ja hänen täytyi ansaita rahaa.

Oikeastaan tämä olikin vasta hänen ensimäinen paikkansa. Kaksi vuotta sitten hän oli päässyt urkurikoulusta, missä hänen erinomaiset lahjansa olivat saaneet ensimäisen voitelun. Hän ei kuitenkaan halunnut antautua urkurin yksitoikkoiseen ammattiin, sillä hän tunsi selvästi mahdollisuuksiensa olevan vasta alussa. Monien vaikeuksiensa jälkeen onnistui hänen sitten saada sen verran rahaa lainaksi, että pääsi Saksaan opiskelemaan eräässä huomatussa musiikkikonservatoriossa. Noin puolitoista vuotta siellä oleskeltuaan loppuivat lainatut rahat, eikä uutta lainaa enää voinut saada Arvo Autereen tarmokkaista ponnistuksista huolimatta. Niin oli hänen keskeytettävä opintonsa ja palattava takaisin kotimaahansa.

Sitten oli edessä paikan hakeminen, sillä hänellä ei ollut omaisia eikä varakkaita ystäviä, jotka olisivat hänet elatuksestaan huolen pitäneet. Itse oli leipä hankittava tavalla taikka toisella. Ja lopulta, monien vaivojen jälkeen, ilmaantuikin avoin paikka tähän kaupunkiin. Tanssikahvilan trio oli ilman pianistia ja Arvo Autere sai paikan haltuunsa.

Täällä käyvä yleisö ei suinkaan ollut yhteiskunnan parhaimmistoa, siitäkään huolimatta, että he pukunsa perusteella osoittautuivat olevansa "roskakansan" yläpuolella. Heille soitti Arvo Autere, josta Saksassa oli lyhyessä ajassa kehittynyt todellinen taiteilija, ja jolle kuuluisat opettajat olivat antaneet parhaimmat suosituksensa. Todellakin olisi hänen taiteensa ansainnut paremman ilmapiirin kuin täällä vallitsi. Mutta valinnan varaa ei Arvo Autereella ollut, sillä velkataakka ahdisti ja hänen mielessään kyti palava kaipaus päästä pian jatkamaan opintojaan. Ja siihen tarvittiin rahaa.

Hän nautti pienen palkkansa iltasoitosta, asui halpahintaisessa vuokrahuoneessa, söi vaatimattoman aterian kerran päivässä ja käytti yhäti samaa vanhaa kulunutta pukuaan. Ulkomuodoltaan ei hän suinkaan ollut mikään miellyttävän näköinen, luisevine kasvoineen ja korkeine kotkannenineen, mutta hänen ajatuksensa eivät askartaneetkaan näissä asioissa. Soitto oli hänelle kaikki kaikessa ja se, hänen sormiensa liikkuessa koskettimilla, olikin sellaista, jota vain harvoin kuullaan sauhuisissa kahvilasaleissa.

Päivät hän vietti harjoituksissa, milloin eivät hänen soittajatoverinsa — vanha köyryselkä sellisti ja lihava ensiviulun vinguttaja — olleet liian vahvasti humalassa, tai opiskeli yksikseen kirjojen ääressä kotonaan. Ja kun ilta joutui, oli hän ensimäisenä kello seitsemältä odottamassa kahvilassa karnevaalien alkamista. Aamuyöhön jatkui siellä soittaminen tanssisävelten ja ohjelmanumeroiden vaihdellessa, ja senjälkeen hän suoraa päätä riensi vuokrahuoneeseensa levolle.

Kello seitsemältä täyttyi kahvilasali aina tuota pikaa kundeista. Sinne tuli nuoria herroja ajanmukaisissa iltapuvuissa, joiden taskuissa konjakkipullot pullottivat, ja sinne tuli nuoria naisia, joiden hameet ylettyivät polvien korkeudelle ja joiden yläruumista oli suurempi osa paljaana kuin verhottuna. Pian olivat kaikki paikat täynnä ja väkijuomien lemu sekä sinertävä sikaarinsauhu täyttivät ilman, missä kiiri vallaton puheensorina ja nauru...

Mitä välittivät nuo ajan lapset soitosta, taiteesta.

Tanssi oli heidän ainoa "jalompi" harrastuksensa. Ensimäiseksi humaltuivat naiset heikompina astioina ja pian alkoi jo yhden ja toisen miehenkin polvet notkahdella. Kiimaiset katseet ajoivat takaa toisiaan ja "Jazzin" tahti kiihtyi kiihtymistään...

Mitä välittivät nuo soitosta, todellisesta taiteesta.

Arvo Autere puri hammastaan. Noille, ihmisillekö vai eläimille — epätietoista — täytyi hänen tuhlata työnsä tuloksia, lahjojensa arvoa. Mitä nuo ymmärsivät ja välittivät niistä ja mitä he välittivät niistä vaikeuksista, jotka Arvo Autereen edessä olivat olleet ja edelleen olivat? — Ei mitään. Silloin tällöin kimelsi kirkas kyynelhelmi nuoren pianistin silmäkulmassa ja ainoa lohdutus hänelle oli se, kun soittajatoverit toisinaan ymmärtämyksellä nyökäyttivät olasuhteille surullisesti päätään. Ja Arvo Autere kirosi mielessään katkerasti ajatellessaan, että nämä kiimaiset, oksentelevat olennot, joilla on ihmisen kasvot mutta eläimen sielu, ovat niitä, joita varten soitto, taide on olemassa...

Päärlyjä sikojen edessä...

Mutta Arvo Autere ei voinut sille mitään, sillä näillä ihmisillä oli hallussaan se mahti, joka Arvo Autereen elämästä näytteli määrräävää osaa — ja se mahti oli **raha.**

Kaarlo Valli.

Kuin kohtalon ivaa

Meidän osastojemme jäsenillä on suureksi osaksi tapana olla puolueihmisiä ainoastaan suullaan. Teot sensijaan ovat kaikkia luokkakäsitteitä vailla. Niinpä esim. matkapilettejänsä ostavat Vapauden liikkeessä näköjään useammat puolueen ulkopuolella olevat kuin puolueen jäsenet. Ja sitten sitä sattuu sellaista irvikuvamaista kommunistimaisuutta kuin esim. tässä joku päivä sitten. Asia oli seuraava:

Eräältä paikkakunnalta, jolla on huomattava meikäläinen osasto, lähti perhe Suomeen. Lähtijöille „pantiin Kommunistipuolueen jäsenten toimesta lähtijäiskemut. Ja kemujen johdosta lähetti tuo perhe kiitosilmotuksen Vapaudessa julkaistavaksi.

Mutta eikö sellainen kiitos tunnu ivanteolta silloin kun tietää, että kommunistipuolueen jäsenillä oli tilaisuus osastossamme panna kemut toimeen sekä ostaa lahjat, kuten ilmotuksessa kerskaillaan. Mutta porvareilta meni tuokin "kommunisti pariskunta" ostamaan laivapilettinsä, vaikka hyvin tiesi Vapaudessakin niitä on myytävänä.

Oikeastaan siinä että meidän osastoissamme on sellaisia henkilöitä, jotka kaikissa asioissa mieluummin kannattavat porvareita kuin omia liikkeitään, ei ole ihmeellistä. Ainahan niitä on sakissa yhden ja toisenlaisia ihmisiä. Mutta että kokonainen joukko jonkun puolueosaston jäseniä sitten menee ja kemuilee tällaiselle lurjukselle se todella tekee ikävän vaikutuksen. Eikö todellakaan meidän osastoissamme ole enää hituistakaan luokkatunnetta jälellä.

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Terveyden lait

Kirj. T:ri John Koski.

Jos minkä alan tahansa otamme käsiteltäväksemme, oli se sitten ruumiillinen tai henkinen, niin on meidän ensin hankittava siihen tarpeelliset työvälineet: ensimäinen ja kaikkien välttämättömin työväline oikealle ihmiselämälle on TERVEYS. Ja silloin kun me omistamme semmoisen luonnan lahjan niin eivät ihmiset eikä olosuhteet voi estää menestystämme elämässä. Se tarkoittaa sitä, että ihminen voi silloin hallita elämää, eikä elämä ihmistä.

Sairaudet voidaan parantaa ainoastaan oikeilla elämäntavoilla, joihin kuuluu: puhdas ja raitis ilma ja vesi. Kunnollinen yksinkertainen ravinto, kohtalainen ruumiin liikunto ja työ ja puhtaus. Kaikki terveet voivat myöskin edelleen säilyttää terveytensä näillä elämän tavoilla.

Mitenkä voimme saavuttaa tämmöisen ruumiimme terveyden? Siihen löytyy ainoastaan yksi ainoa tie: se on TAHDONLUJUUS ja JÄRJELLISYYS. Järjelliset ihmiset nykypäivinä hylkäävät kaikki lääkkeet sopimattomina parannuskeinoina. Järjellisyys tarkoittaa yksinkertaista selvää ymmärrystä. Järjellisyys johtaa meitä luonnollisuuteen, luonnollisuus kehittää meissä elämää.

Näin ollen saavuttaaksemme terveen ruumiin, tulee meidän noudattaa luonnon lakeja, eikä ihmisten tekemiä lakeja. Ihmislakeihin pääasiallisesti kuuluvat lääkkeet ja kemiallisesti valmistetut ruuat. Nämä voimakkaat, keinotekoisesti valmistetut ruoka-aineet eivät ainoastaan turmele parhaita ravintoaineita, vaan myöskin ne vahingoittavat ruuansulatus- ja koko ruumiin elimistön. Kemiallisesti valmistetut valmiiksi käytettävät ruoat, saattavat tahdon lujuuden äärimmäiseen koetukseen, mutta kun on kysymyksessä meidän terveytemme, meidän tärkein elinkohtalomme, niin tulee meidän tahtomme hallita jokaista vaistoamme huolimattomuudesta.

Eläimet osoittavat enemmän ymmärrystä ravintonsa valitsemisessa, ruokaansa nähden kuin ihmiset. Villit ja alhaisemmalla kehitystasolla olevat eläimet eivät koskaan syö ylenmäärin, joka johtuu siitä kun he käyttävät ainoastaan luonnon säätämiä ruokia. Jotavastoin kesy kotieläin, jonka ihminen estää hankkimasta luonnollista ruokaansa, ei voi käyttää ymmärrystään eikä tahdonlujuuttaan aistejaan kohtaan, vaan se vahingoittaa näillä väärillä ravinnoilla ruumiinsa ja saattaa siten itsensä ennenaikaiseen hautaan.

Jokainen ihminen voi olla oma lääkärinsä, jos käyttää järkevästi luonnollisia elämäntapoja. Ne ovat pienen harjoittelun perästä kovin helppoja käytännössä toteuttaa kaikkein köyhimmissäkin olosuhteissa. Kun ihminen on itse kaikkien lähimpänä omaa ruumistaan, niin siksi on hänen elämänsä kaikkein turvallisempi hänen itsensä huostassa kuin kenenkään vieraan, jos on vähänkään tutustunut luonnollisiin elämän lakeihin. Sen, joka tahtoo rakentaa ja säilyttää terveytensä, tulee oppia luonnon lait ja elää niiden jälkeen.

Nauru edistää terveyttä.

Mikään ei todellakaan edistä ruumiin terveyttä niin paljon kuin ilo ja sen ruumiillinen ilmaisu. Jo vanhaan aikaan, kun lihavuuden luultiin osoittavan hyvää terveyttä, oltiin huomattu että nauraminen edistää ruoansulatusta, ja liika lihavuuskin pidettiin sentään paljon parempana kuin huonosti ruokittu ruumis, niinkuin nähtävästi on henkilöillä jotka eivät koskaan naura. Pahan tuuliset ihmiset tavallisesti ovatkin laihoja huonon ruoansulatuksensa tähden. Jotavastoin hyväntuuliset ja nauravat, tavallisesti ovat normaalipainoisia jopa usein liiankin lihavia. Joitakin poikkeuksia tietenkin löytyy.

On totta että nauraminen aiheuttaa sisäistä voimistelua ja täristystä, joka taas edistää verenkiertoa vatsaontelossa. Se on yksi kaikkein täydellisimpiä voimisteluliikkeitä. Ruoansulatus- ja niiden sisä-elinten tällä tavalla saama hieronta on melkein riittävä takaamaan epäterveellisimmänkin aterian sulatuksen. Ja joka tapauksessa, se on ainakin suurena apuna.

Ei ole yhtään liikettä joka paremmin vaikuttaisi palleaan (diaphragm) ja toisiin hengitys-elimien lihaksiin. Ihmisen sairastuessa pallean toiminta ensiksi heikkenee ja kuolema aina alkaa vatsalaukusta. Siihen ei riitä hengitysharjoitusten runsaus eikä lääketieteellinen nerokkuus eikä uskolla parantamisen pitkäveteisyys. Niillä ei ole sitä elähyttävää vaikutusta keuhkoihin ja hermokeskuksiin kuin on hyvällä naurulla. On erittäin huomattavaa, miten paljon helpompi on hengittää hyvän naurun puuskan jälkeen ja ilman koettelematta — joka juuri on paras koko asiassa. Luonnollisen hengityksen pakollinen ponnisteleminen on se, joka tekee tyhjäksi usein koko sen tarkoituksen. Kuoleman kanssa kamppailevat miljoonat lääketieteen uhrit todistavat joukossamme tänä päivänä sen täydellistä kykenemättömyyttä korjata tätä kurjaa saraloista tilannetta jossa elämme. Mitä taas uskon voimaan tulee, niin enimmäkseen mitä sellaiset opit uskottavat, ovat tekijänsä kieltoa. Tavallisesti, näiden uskojen opettajat ja oppilaat juoksevat heti ensimäisessä sairauden tilanteessa lääketieteen turviin sieltä apua etsimään ja kuolevat ilman armoa sen uhreina. Taj voisittteko kuvitella Rockefellerin, Morganin, Fordin tai Edisonnin heittäytyvän selälleen johonkin nurkkaan määrätyllä tunnilla päivittäin ja mutisemaan niinkuin papukaija, "minun — täytyy — onnistua", voi, voi, voi. Ne miehet jotka onnistuvat nousevat ylös ja toimivat; ne lapset jotka elävät, juoksevat ulos ja leikkivät; ne naiset jotka rakastavat, palvelevat, uhraavat ja hymyilevät. Rakkauden jälkeen on nauru sielua kaikkein enimmän elähyttävä voima.

Miten voitte kehittää sydämellisen hymyn ja naurun.

Ei mikään voi kehittää hymyilyä ja naurua teidän kasvoillenne sen vapaaehtoisemmin ja täydellisemmin kuin oleskelu ja liikunto ulkona raittiissa ilmassa ja päivän paisteessa. Myöskin leikki lasten ja nuorten kanssa siihen yhdistettynä on mitä erinomaisinta lääkettä. Te ette voi auttaa itseänne tulemasta iloiseksi kun auringonpaisteinen puhdas ja raitis ilma, ja lasten ja nuorten iloinen ja viatoin nauru teitä ympäröi. Yksinpä raittiin ja puhtaan ilman hengityskin saa teidät tuntemaan itsenne paljon keveemmältä ja onnellisemmalta, ja karkoittaa kaikki synkät ajatukset mielestänne.

Seura muodostaa kaltaisekseen. Jos joudutte itkevien ja valittavien joukkoon, niin pian löydätte kyyneleet omissakin silmissänne. Taikka jos taas etsitte iloitsevien ja hymyilevien seuraa, niin hyvin pian löydätte itsenne iloisena ja hymyilevänä, ja siellä saatte unhoitetuksi raskaimmatkin surunne ja murheenne. (Sanokaa minulle, minkälainen teidän seurapiirinne on ollut? Ja minä voin hyvin tarkoin osoittaa, minkälainen teistä on kehittynyt.)

(Huom.) Älkää antako huonompienkaan ilmojen pitää teitä sisällä huoneissa, sillä ei mikään ole sen pahemmin kehittävä synkkämielisyyttä kuin on ummehtunut liian lämpöinen huone. Raskas sisällä seisonut turmeltunut ilma, joka on vielä sen lisäksi keinotekoisesti lämmitetty, hyvin helposti karkoittaa kaiken hymyilyn ja naurun ja iloisuuden teistä, ja jättää raukeuden, tylsyyden ja raskasmielisyyden tunteen mieliinne.

Auringon arvotus

Kuinka suuri kuumuus vallitsee auringon sydämessä? Eräs Eddington niminen tähtitieteilijä on etsinyt vastausta tähän kysymykseen ja samalla esittänyt aivan uuden ja erinomaisen mielenkiintoisen otaksuman auringon rakenteesta.

Hehkuvan aurinko-pallomme pintalämpö on jo vanhempien tutkimuksien mukaan laskettu noin 5,000 tai 6,000 asteeksi Celsiusta. Vain auringon ulompi pintakerros, joka muodostuu hehkuvista kaasuista, on mainitussa lämpötilassa. Tuon suunnattoman taivaankappaleen sisäosissa kohoaa lämpö Eddingtonin teorian mukaan lähempänä pintaa hitaammin, sisäisempänä yhä kiivaammin, kunnes se sydämessä on monta miljoonaa astetta Celsiusta.

Tässä tuhottomassa, inhimilliselle järjelle aivan käsittämättömässä kuumuudessa ei voi mikään kiinteä tai juokseva, ei edes kaasumainen aine pysyä koossa. Nekin äärettömän pienet kiinteät hiukkaset, mitä kaasussa löytyy hajovat. Atoomit hajoavat ja ainoastaan niiden sydämet jäävät. Näiden sydämien yhteenliittymisestä syntyy omituinen kaasumuodostus, joka — vaikka ei ole kiinteä kappale tavallisessa ymmärryksessä — on monta vertaa kovempaa kuin esim. platina.

Auringolla on siis, tämän Eddingtonin uuden teorian mukaan, äärettömän kova sydän, hehkuvain kaasujen ympäröimänä.

Meitä ei tosin oikeastaan suuresti liikuta, miltä auringon sydän näyttää, kunhan vaan näkisimme sen uloimman pinnan tarpeeksi usein ja kauan taas tämän kesän aikana.

IHMISIÄ KOEKANIINEINA

Salisburyssa, Englannissa, on viime aikoina kokeiltu laajassa mitassa myrkkykaasuilla. Näissä kokeissa on käytetty ihmisiä koe-eläiminä, jotta tulokset olisivat mahdollisimman varmat. Ne, jotka ovat uskaltaneet antautua näihin, ei aina niinkään vaarattomiin kokeisiin, suljetaan suuriin lasihäkkeihin, joihin sitten kokeiltavia kaasuja lasketaan. Koeihmiset ovat varustetut kaasunaamareilla, joiden tehokkuutta juuri halutaankin saada koetella.

Alkuaikoina oli tarjokkaita runsaasti, mutta kun ne, jotka ovat olleet kokeiden esineinä, ovat joutuneet täydelleen toipuakseen viettämään viikkoja sairaalassa kokeiden jälkeen, on tarjokkaiden luku vähentynyt, niin että kokeet ihmisillä luultavasti täytyy lopettaa, vaikka palkkio koeihmisille onkin ollut hyvin suuri.

KOHTELIAITA SIIHENKIN AIKAAN

Metusalah ja hänen puolisonsa istuivat vanhan testamentin aikaan talonsa verannalla korituolissa, katsellen kun heidän poikansa Lamek opetteli ajamaan polkupyörällä, jossa oli apumoottori. Äkkiä Metusalahin puoliso huokasi aito muodin mukaisesti:

— Niin ne vuodet kuluvat. Tänään täytän minä jo 750 vuotta.

— Niin kuluvat, niin kuluvat, vastasi Metusalah. Mutta kun katselee sinun punakoita poskiasi ja kukoistavaa ulkomuotoasi, ei voisi mitenkään luulla sinua 500 vuotta vanhemmaksi.

---

osottivat venäläisen sanomalehdistön oikeudettoman aseman. Sanomalehdistöä kykeni kurittamaan ja sortamaan vaikka kuinka toisarvoinen poliisi tahansa — ilman laillista tuomiota, hallinnollista tietä. He pyysivät että "Teidän majesteettinne suvaitsisi armollisimmasti asettaa kirjallisuuden lain suojaan." Nikolai kirjotti paperiin omakätisen merkinnän: "Ei anna aihetta mihinkään toimenpiteisiin".

Valtakunnanneuvosto päätti yksimielisesti 1902 esittää "tsaarin jalkojen juureen rukouksen, että ruumiillinen rangaistus poistettaisiin käytännöstä". Tällä kertaa oli vastaus lyhyt ja vakuuttava: "Jos minä niin hyväksi näen, poistan sen". Tässä ilmenee jo mielisairaus eräällä asteella, pyrkien rajusti osottamaan mahtiaan.

Julmuudet eivät tehneet pienintäkään vaikutusta häneen, varsinkin jos ne tarkottivat hänen valtansa tukemista tai lujittamista.

Vuonna 1902 vallitsi nälänhätä eräissä kuvernementeissa etelä-Venäjällä. Nälkiintyneet, epätoivoiset talonpojat Harkovin, Pultavan, Kievin ja Tsernikovin kuvernementeissa päättivät auttaa itse itseään. He kerääntyivät joukkoihin ja ajoivat rattaineen tilanomistajien luo pyytämään siemenviljaa. Kenties he lupasivat maksaakin viljasta, vaikkakin ainoastaan alhaisen hinnan. Saatuaan kielteisen vastauksen, kehotettiin tilanomistajaa ja hänen perhettään vetäytymään talonsa suojiin, kun he murtautuivat viljaaittaan ja kuormasivat viljaa ajoneuvoihinsa kotiin vietäväksi. Joissakin paikoin he ehkä huonosti kohdeltuina sytyttivät rakennukset tuleen.

Kapinalliset kylät Harkovin ja Pultavan piireissä heti tämän jälkeen hukutettiin sotilaitten, kasakkain ja poliisien paljouteen, kuvernöörin ollessa johdossa. Ja niin rupesi piiska vinkumaan — — Pultavan kuvernementin kolmessa kylässä tuli koko väestö ruoskituksi; ukot, lapset ja nuoret tytöt, kaikki erotuksetta saivat 100—300 solmuruoskan iskun, niin että liha sinkoili selästä. Muutamia ruoskittiin kuoliaaksi. Monilta virtasi veri suusta ja sieramista. Mutta eläimellisellä julmuudella jatkettiin ruoskimista. Jotkut talonpojat hirttivät itsensä, säästyäkseen moisilta nöyryyttäviltä tuskilta. Pultavassa telottivat nämä kotimaiset urhot talonpoikia, jotka avoimesti kuuluttivat: "Ampukaa, meillä ei ole mitään menetettävää". Harkovin kuvernementissä mellasti kuvernööri, ruhtinas Obolenski, erikoisen mielettömästi. Talonpoikien rääkkääminen tuotti hänelle irstasta nautintoa.

Ja sellaiselle pedolle ihmishaamussa annettiin hovipäivällisillä Plehven toimesta ritarimerkki ynnä tsaarin pusu.

Plehve alkoi uransa ilmiantamalla kasvatusisänsä, erään puolalaisen, joka sitten mestattiin. Plehve julisti:

"Heti kun itsevaltius on vaarassa, lakkaan minä olemasta sisäministerinä ja muutun yksinkertaisesti vain santarmiston päämieheksi".

Kreivi Sheremetjeff kysyi Plehveltä, mihin toimenpiteisiin hän aikoi ryhtyä erään Pietarissa tapahtuneen mielenosotuksen johdosta.

"Annan solmuruoskaa", vastasi Plehve. Sheremetjeff silloin muistutti siitä, että talonpoikia oli ruoskittu kuoliaaksi.

"Kuvernöörit ovat toisinaan liian kiihkeitä", sanoi Plehve kylmäverisesti. "Minä en ole käskenyt heitä ruoskimaan hengettömiksi, vaan tekemään sen perusteellisesti."

"Hah, hah, haa — — — Entä ylioppilaat?"

"Niistä aion alottaa", jatkio raakamainen hirmuvallan suojelija.

Ja tsaari antoi hänelle kaikki armonosotuksensa, syyti hänelle ritarimerkkejä ja työnsi rahaa. Plehve oli hänen horjuvan kruununsa uskollisin tuki.

Mielisairailla on mitä vaihtelevimpia mielialoja. He pelkäävät äärettömästi jokaista rangaistusta, jokaista kärsimystä ja tiedottomasti liiottelevat niitä. Nikolai pelkäsi jumalaa ja halusi pitää pääsyn avoinna taivaaseen, mutta sellainen ei ole vilpitöntä uskonnollisuutta, onhan vaan järjetöntä ikävöimistä ja kaihoa päästä yhteyteen henkien kanssa toisella puolella — — — Se on jonkunlaista teosofiaa tai spiritismiä.

Sorovossa ei ollut minkäänlaisia pyhäinjäännöksiä, mutta kuvernööri Launitz tahtoi ehdottomasti, että niitä pitää olla. Papit, jotka kieltäytyivät palvelemasta lahoja luunkappaleita pyhäinjäännöksinä, erotettiin heti papin viralta. Uuden papin tullessa muuttuivat luunkappaleet yhdessä tuokiossa pyhäinjäännöksiksi. Sitte valmisti pyhä synoodi Nikolaita polvistumaan pyhän Serafimin jäännösten edessä Sorovossa. Silloin tsaari oli vakuutettu, että rukous auttaa ja jouduttaa hänelle odotetun kruununperillisen syntymistä. Tuosta tuli täysveräinen skandaali, ilveily keskellä valoisaa päivää. Mutta kukaan ei uskaltanut minkään nousta siitä vastustamaan.

Eri aikoina saivat mitä epäiltävimmät puoskarit ja huijarit Nikolain suoranaisesti valtaansa. Ne tietysti saattoivat hänet yhteyteen taivaan enkelien kanssa. Ja näiden oli neuvottava Nikolaita, kun hänen piti tehdä tuo tai tämä päätös, tai nimittää se tai tuo ministeri. Pitkän aikaa piti isä Filippe, taitava ranskalainen huijari, Nikolaita täydellisesti vallassaan, muka välittämällä erinäisiä neuvoja Aleksanteri III:n hengeltä Nikolaille.

Mutta kun Ranskasta saatiin isä Filippeä koskevia tietoja, niin osottautui hän tunnetuksi huijariksi ja petkuttajaksi. Filippen sijaan tuli kaunis montenegrolainen mukki nimellä Mordarij, joka myöskin johti Nikolaita henkien puolesta, vaikka ei ollut henkien kanssa läheskään niin hyvissä väleissä kuin hovinaisten, jotka takertuivat munkkiin kuin kärpäset sokeripalaan. Mordarijn jälkeen tuli melkein lukutaidoton irstailija Rasputin, renttu ja puolihullu. Tämä mies, jonka huhu kertoo olleen mitä läheisimmässä suhteessa tsaarittareen, piti monen vuoden ajan käsissään Venäjän kohtaloita. Niin tsaari kuin tsaaritarkin olivat täydelleen hänen vaikutusvallassaan.

Venäjän maa, kaikkine loppumattomine aroineen, oli peitetty ruumiilla. Etäisyydessä loimuaa valtava rovio. Kylät ja kaupungit palavat. [illegible]